

Sprawozdanie

z realizacji

**Strategii Wsparcia Osób Starszych
i Osób z Niepełnosprawnościami
w Gminie Siechnice za 2022 rok**

Święta Katarzyna, kwiecień 2023 r.

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp	str. 3
2.	Dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i seniorów	str. 5
3.	Poprawa jakości i dostępności usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami i seniorów	str. 9
4.	Przeciwdziałanie zjawiskom społecznym dotyczącym osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami	str. 20
5.	Rozwój oferty edukacyjnej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami	str. 24
6.	Wieloaspektowe wsparcie aktywności związanej z działaniami na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnościami	str. 33
7.	Wnioski	str. 35

Wstęp

Krajowy program działań na rzecz osób starszych *Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność*, wskazuje iż polityka społeczna wobec osób starszych to „celowe, długofalowe i systemowe oddziaływanie państwa oraz innych podmiotów publicznych i niepublicznych na kształtowanie warunków prawnych, ekonomicznych oraz społecznych w celu tworzenia osobom starszym korzystnej dla nich sytuacji życiowej, dostosowanej do zmieniających się wraz z wiekiem potrzeb społecznych, ekonomicznych oraz opieki i ochrony zdrowia w każdym okresie życia osoby w starszym wieku”¹.

Politykę społeczną wobec osób starszych można też określić jako politykę senioralną, a więc „ogół działań organów administracji publicznej oraz innych organizacji i instytucji, które realizują zadania i inicjatywy kształtujące warunki godnego i zdrowego starzenia się”².

Strategia Wsparcia Osób Starszych i Osób z Niepełnosprawnościami w Gminie Siechnice na lata 2021-2027 projektuje takie właśnie działania o charakterze społecznym, w obszarach kluczowych z perspektywy polityki senioralnej prowadzonej na poziomie gminnym. Polityka wsparcia osób z niepełnosprawnościami to zespół planowych działań realizowanych na rzecz osób z niepełnosprawnościami, których celem jest poprawa sytuacji osób niepełnosprawnych, w tym umożliwienie im rehabilitacji nie tylko zdrowotnej, ale również społecznej i zawodowej.

W maju 2021 roku Rada Miejska w Siechnicach podjęła uchwałę przyjmującą do realizacji *Strategię Wsparcia Osób Starszych i Osób z Niepełnosprawnościami w Gminie Siechnice na lata 2021-2027*. Opracowanie dokumentu poprzedzone było diagnozą lokalną oraz zaangażowaniem służb i jednostek gminy oraz powiatu w zakresie opracowanie celów i zadań.

¹ *Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność*, Załącznik do uchwały nr 161 Rady Ministrów z dnia 26 października 2018 r. (MP z 2018 r. poz. 1169), s. 4-5.

² Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych, Dz.U. z 2015 r., poz. 1705.

CELE STRATEGICZNE

- 1. Dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i seniorów.**
- 2. Poprawa jakości i dostępności usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami i seniorów.**
- 3. Przeciwdziałanie zjawiskom społecznym dotyczącym osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami.**
- 4. Rozwój oferty edukacyjnej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami.**
- 5. Wieloaspektowe wsparcie aktywności związanej z działaniami na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnościami.**

Realizatorzy:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach
2. Zespół Opieki Zdrowotnej w Świętej Katarzynie
3. Centrum Kultury w Siechnicach
4. Zakład Interdyscyplinarny w Gminie Siechnice
5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Siechnice
6. Straż Miejska w Siechnicach
7. Komisariat Policji w Siechnicach
8. Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Siechnicach
9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu

Realizacja powyższych celów w 2022 roku wyglądała następująco:

I Cel strategiczny

1. Dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i seniorów

Cel operacyjny 1

1.1. Likwidacja barier architektonicznych

Zadania

1.1.1. Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej

W roku 2022 przeprowadzone zostały dla pracowników Urzędu Miejskiego oraz pracowników placówek samorządowych trzy szkolenia z zakresie dostępności. Pierwsze szkolenie w zakresie „Obsługa osób z niepełnosprawnościami”, drugie szkolenie temat „Dostępność jednostek samorządu terytorialnego i jednostek organizacyjnych dla osób o szczególnych potrzebach – kwestie prawne” , trzecie szkolenie temat „Praca z wymagającym klientem”.

Podjęmowane były też działania na rzecz zwiększenia dostępności budynku Urzędu Miejskiego i obiektów gminnych:

1. w budynku urzędu pojawiły się taśmy ostrzegawcze (kontrastowe) na pierwszym i ostatnim biegu schodowym, dla osób niedowidzących;
2. w budynku Gminnego Centrum Kultury w Świętej Katarzynie podczas prowadzonego remontu wybudowano nowy podjazd dla osób z niepełnosprawnością z nowymi pochwytami według obowiązujących standardów i parametrów.

1.1.2. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami w likwidacji barier architektonicznych w mieszkaniach

W ramach środków Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, w 2022 r dofinansowane były następujące działania:

1. udział w turnusach rehabilitacyjnych - **9 wniosków** ma kwotę 15.651,00 zł;
2. dofinansowanie sprzętu rehabilitacyjnego- **2 wnioski** na kwotę 5.465,44 zł;
3. zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze- **44 wnioski** na kwotę 92.426,62 zł;
4. likwidacja barier w komunikowaniu się- **3 wnioski** na kwotę 14.829,17 zł;
5. likwidacja barier technicznych- **1 wniosek** na kwotę 19.623,53 zł;
6. organizacje pozarządowe- dofinansowania- **1 wniosek** na kwotę 33.088,00 zł;
7. uczestnictwo w WTZ – 0;
8. uczestnictwo w ŚDS – 0;

Cel operacyjny 2

1.2. Udostępnienie osobom starszym i osobom z niepełnosprawnościami infrastruktury publicznej

Zadania

1.2.1. Rozwój miejsc rekreacji dla seniorów

Na terenie Gminy Siechnice działają miejsca rekreacji dla seniorów w formie siłowni na świeżym powietrzu.

Tabela nr 1. Lokalizacja siłowni plenerowych w Gminie Siechnice na dzień 31.12.2022 rok

L.p.	Miejscowość	Rodzaj	Kwota
1.	Sulęcín	W ramach inicjatyw społecznych 2022 zakupiono i zamontowano sprzęt do siłowni zewnętrznej	21.757,84
2.	Trestno	W ramach funduszu sołeckiego w 2022 zakupiono urządzenia do siłowni zewnętrznej	18.855,90

Źródło: Na podstawie danych Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego

1.2.2. Dostosowanie lokali komunalnych i socjalnych dla potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami

W ramach zadania:

1. dobudowano nowe pochwyty przy wejściu do lokalu mieszkalnego przy ul. Żernickiej 44 c w Świętej Katarzynie – w celu ułatwienia samodzielnego wyjścia z lokalu lokatora po udarze;
2. dobudowano nowe pochwyty przy wejściu do lokalu mieszkalnego przy ul. Żernickiej 46 A, w lokalu tym zamontowano też pochwyty w łazience ułatwiające samodzielne korzystanie z toalety osoby poruszającej się na wózku.

1.2.3. Budowa świetlic profilaktyki środowiskowej

W 2022 roku przystąpiono do opracowywania dokumentacji technicznej dla nowotworzonych świetlic środowiskowych na terenie Gminy Siechnice.

W 2022 r. zakończona i oddana do użytkowania świetlica wraz z salą gimnastyczną w Kotowicach.

1.2.4. Zwiększenie dostępności budynków użyteczności publicznej dla inicjatyw seniorów i osób z niepełnosprawnościami

W 2022 r. w zakresie dostępności budynków użyteczności publicznej w świetlicy w Iwinach wykonano podjazd oraz toaletę na parterze dla osób niepełnosprawnych.

Cel operacyjny 3

1.3. Dostosowanie transportu publicznego do potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami

Zadania

1.3.1. Dostosowanie komunikacji gminnej do potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami

W ramach gminnej komunikacji zbiorowej seniorzy oraz osoby z niepełnosprawnościami mogą korzystać ze zniżek i bezpłatnych przejazdów. Do ulgowych biletów uprawnieni są emeryci i renciści na podstawie stosownego dokumentu.

Bezpłatnie mogą korzystać z przejazdów osoby:

- 1) które ukończyły 66 r.ż,
- 2) inwalidzi wojenni i wojskowi wraz z przewodnikiem,
- 3) dzieci niepełnosprawne i młodzież niepełnosprawna z orzeczoną niepełnosprawnością, do ukończenia 16 roku życia, oraz osoby opiekujące się nimi w czasie przejazdu lub podróżujące po nie, albo po ich odwiezieniu do szkoły, zakładu opieki zdrowotnej, ośrodka rehabilitacji, innej placówki szkolnej lub ochrony zdrowia,
- 4) ucząca się młodzież niepełnosprawna od ukończenia 16 roku życia do ukończenia 25 roku życia, bez względu na orzeczony stopień niepełnosprawności,
- 5) uczniowie posiadający orzeczenie publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego, uczący się w szkołach i placówkach na terenie gminy Siechnice, określonych w ustawie o systemie oświaty oraz osoby opiekujące się nimi w czasie przejazdu lub podróżujące po nie albo po ich odwiezieniu do szkoły, zakładu opieki zdrowotnej, ośrodka rehabilitacji, innej placówki szkolnej lub ochrony zdrowia,
- 6) osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz osoby całkowicie niezdolne do pracy i samodzielnej egzystencji wraz z opiekunem,
- 7) osoby niewidome lub ociemniałe ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz ich przewodnicy,
- 8) osoby głuche i głuchonieme z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
- 9) osoby, które od 1 stycznia 2019 r. ukończyły 68 lat, od 1 stycznia 2020 r. –które ukończyły 67 lat, od 1 stycznia 2021 r. –które ukończyły 66 lat, od 1 stycznia 2022 r. - które ukończyły 65 lat.

1.3.2. Zapewnienie transportu do szkół dzieciom z niepełnosprawnościami

Transport dzieci niepełnosprawnych z terenu Gminy Siechnice do placówek oświatowych we Wrocławiu, Oławie i innych miejscowości w roku szkolnym 2021/2022 i 2022/2023 jest realizowany na dwa sposoby:

- 1) dowóz zbiorowy realizowany przez firmę wyłonioną w drodze przetargu i finansowany z budżetu Gminy. Dzieci są dowożone w dwóch kierunkach: do Wrocławia i Oławy.

Tabela nr 2. Transport dzieci realizowany przez Gminę Siechnice

Rok szkolny 2021/2022	Ilość dzieci	W tym do przedszkola	W tym do szkoły podstawowej	W tym do szkoły ponadpodstawowej
Miejscowość				
Wrocław	26	1	14	11
Oława	6	0	6	0
SUMA	32	1	20	11
Rok szkolny 2022/2023	Ilość dzieci	W tym do przedszkola	W tym do szkoły podstawowej	W tym do szkoły ponadpodstawowej
Miejscowość				
Wrocław	20	0	14	6
Oława	6	0	6	0
Wierzbice	1	0	1	0
SUMA	27	0	21	6

Źródło: Na podstawie danych Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Siechnicach

- 2) dowóz prywatny. Na podstawie umów zawieranych pomiędzy rodzicami dzieci niepełnosprawnych a Gminą Siechnice zwracane są koszty dowozu i odwozu tych dzieci do placówek oświatowych.

Tabela nr 3. Transport dzieci dofinansowany przez Gminę Siechnice

Rok szkolny 2021/2022	Ilość dzieci	w tym do przedszkola	w tym do szkoły podstawowej	w tym do szkoły ponadpodstawowej
Miejscowość				
Wrocław	9	1	3	5
Oława	2	1	0	1
Stanowice(gm. Oława)	1	1	0	0
Krzepków (gm.Kąty Wr.)	1	1	0	0
Mikoszów (gm. Strzelin)	1	1	0	0
Oleśnica	1	1	0	0
Goszczyzna (gm.Domaniów)	1	0	1	0
Żerniki Wr.(gm. Siechnice)	1	1	0	0
SUMA	17	7	4	6

Rok szkolny 2022/2023 Miejscowość	Ilość dzieci	w tym do przedszkola	w tym do szkoły podstawowej	w tym do szkoły ponadpodstawowej
Wrocław	8	1	3	4
Oława	3	1	1	1
Wierzbice (gm.Kobierzyce)	1	1	0	0
Krzepków (gm. Kąty Wrocławskie)	1	1	0	0
Marcinkowice (gm.Oława)	1	1	0	0
Oleśnica	1	1	0	0
Goszczyna (gm.Domaniów)	2	1	1	0
Żerniki Wr.(gm. Siechnice)	1	1	0	0
Miłoszyce(gm. Jelcz Laskowice)	1	0	0	0
Siechnice	1	1	0	0
Kotowice	1	0	1	0
Kielczów (gm.Długołęka)	2	1	1	0
SUMA	23	10	7	5

Źródło: Na podstawie danych Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Siechnicach

II Cel strategiczny

2. Poprawa jakości i dostępności usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami i seniorów

Cel operacyjny 1

2.1. Zapewnienie usług wsparcia dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami

Zadania

2.1.1. Rozwój pracy socjalnej w rodzinach osób starszych i osób z niepełnosprawnościami

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, iż występujące w Gminie Siechnice problemy najczęściej związane są z ubóstwem, bezrobociem, **niepełnosprawnością i długotrwałą chorobą**, co znajduje odzwierciedlenie w ilości osób/rodzin korzystających z różnych form pomocy materialnej.

Tabela 4. Powody przyznania pomocy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2022 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	W tym na wsi	Liczba osób w rodzinie
Ogółem	156	127	272
Ubóstwo	78	65	121
Bezdomność	9	4	9
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność:	8 6	8 6	41 30
Bezrobocie	26	19	39
Zdarzenie losowe	0	0	0
Sytuacja kryzysowa	0	0	0
Niepełnosprawność	52	44	72
Długotrwała lub nagła choroba	74	61	124
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenie gospodarstwa domowego w tym:	8	8	28
- rodziny niepełne	5	5	15
- rodziny wielodzietne	2	2	11
Alkoholizm	2	2	2
Przemoc	1	1	4
Narkomania	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0	0

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Wykres 1. Powody przyznawanej pomocy

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Jednym z ważniejszych zadań w pomocy środowiskowej realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej jest praca socjalna z osobą/rodziną z ograniczoną motywacją do zmiany, w tym również z osobami starszymi i niepełnosprawnymi.

Praca socjalna skupia się na rozwiązywaniu problemów osób i rodzin, poprzez motywowanie do samodzielnego działania i asystowanie w rozwiązywaniu problemów. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, czyli umowę dwustronną zawieraną przez pracownika socjalnego z podopiecznym, w celu znalezienia najlepszego rozwiązania dla trudnej sytuacji życiowej klienta. Określa on uprawnienia i zobowiązania stron, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej podopiecznego.

W przypadku osób starszych bardzo często wiązało się to z ustaleniami dotyczącymi stanu zdrowia czyli umówienia wizyt lekarskich, skierowania na komisję określającą stopień niepełnosprawności, pomoc w skompletowaniu dokumentacji uprawniającej do renty, emerytury, świadczenia uzupełniającego. Osoby starsze bardzo często mają problem ze złożeniem dokumentacji dotyczących bieżących spraw życia codziennego w urzędach (dowód osobisty, usługi komunalne itp.).

Podobnie sytuacja ma się z osobami z niepełnosprawnościami. Rodzice i rodziny bardzo często potrzebowały pokierowania do instytucji, urzędów celem załatwienia badań, uzyskanie dofinansowania, świadczeń itp.

Praca socjalna prowadzona jest zarówno doraźnie jak i w sposób ciągły dla mieszkańców gminy.

2.1.2. Rozwój usług asystenta rodziny dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami

Celem wzmocnienia rodziny w należyтым wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przyznawany był Asystent Rodziny. Pracę z rodziną asystent prowadzi za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem jej trudności, zasobów oraz możliwości wsparcia zewnętrznego. Wspieranie rodziny polega przede wszystkim na uruchomieniu w rodzinach ich zasobów do radzenia sobie w przyszłości z podobnymi trudnościami z jakimi stykają się i będą stykać w codziennym życiu.

Wsparciem objęte zostały rodziny, z wieloma dysfunkcjami, od lat korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej. Dla części tych rodzin ustanowiony był nadzór kuratora z uwagi na nienależyte wykonywanie przez rodziców obowiązków wynikających z kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Praca asystenta polegała na zdiagnozowaniu, przy wsparciu pracownika socjalnego, sytuacji rodziny pod kątem problemów i potrzeb, a następnie wraz z rodziną opracowania planu działania. W ramach obowiązków asystent uczył dorosłych członków rodziny dysponowania finansami, prowadził aktywizację zawodową podopiecznych (uczestniczył

w wizytach w urzędzie pracy, rozpoznawał oferty pracy, odbywał wizyty z podopiecznymi u pracodawców). W wielu sytuacjach porządkował sprawy związane z zaległościami w zakresie opłat mieszkaniowych, zaciąganych zobowiązań, zajęć komorniczych.

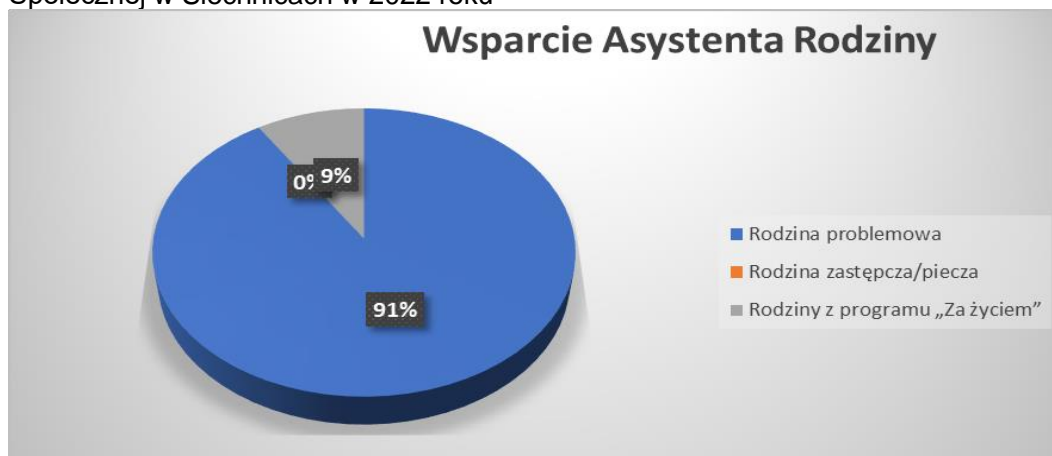
W przydzielonych do pracy przypadkach dużego zaangażowania wymagała praca z dziećmi. W ramach kontaktu z pedagogami szkolnymi i wychowawcami asystent diagnozował problemy dzieci w nauce. Dla potrzeb dokonania właściwej diagnozy nawiązał współpracę z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, dzięki czemu mógł rozpocząć pracę z dzieckiem, ale również uczyć rodziców jak uczestniczyć w edukacji dziecka. Oprócz działań aktywizacyjnych i wsparcia dzieci asystent bardzo mocno współpracowała ze służbą zdrowia. Dzięki ścisłej współpracy z lekarzami i pielęgniarkami środowiskowymi część z podopiecznych skorzystała z badań diagnostycznych, specjalistycznych łącznie z pobytem w szpitalu. Wieloletnie zaniedbania zdrowotne wpływały na rozwój dzieci, a dorosłym uniemożliwiały powrót na rynek pracy. Asystent rodziny pracował również nad motywacją członków rodzin do podjęcia leczenia odwykowego. Tutaj ściśle współpracował z GKRPA oraz psychoterapeutą w Punkcie Konsultacyjnym. Asystent rodziny uczestniczył również w Zespołach ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej organizowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu oraz Placówce Opiekuńczej w Kątach Wrocławskich. Do zadań asystenta rodziny należało również sporządzanie dokumentacji do sądu w zakresie pracy z rodzinami pod opieką kuratora sądowego.

Tabela 5. Objęcie wsparciem rodzin przez asystenta rodziny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2022 roku

L.p.	Rodzina problemowa/ zastępcza	Ilość rodzin	Ilość osób dorosłych	Ilość dzieci
1.	Rodzina problemowa	20	28	40
2.	Rodzina zastępcza/pieczą	0	0	0
3.	Rodziny z programu „Za życiem”	2	4	4
RAZEM		22	32	44

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Wykres 2. Objęcie wsparciem rodzin przez asystenta rodziny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2022 roku

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

W roku 2022 asystenci rodziny zakończyli pracę **z 7 rodzinami**, w tym:

1. u 6 rodzin ze względu na osiągnięty efekt współpracy,
2. u 1 rodziny ze względu na zmianę miejsca zamieszkania.

Ponadto dla rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawczych zrealizowano w roku 2022 dwustopniowe **warsztaty umiejętności rodzicielskich**. Pierwszy z warsztatów odbył się w miesiącu lipcu 2022 r. i realizował podstawowy materiał w zakresie podnoszenia umiejętności rodzicielskich, natomiast drugi z warsztatów odbył się we wrześniu i obejmował materiał poszerzony o między innymi o relacje pomiędzy rodzeństwem. Warsztaty odbyły się w postaci trzydniowych wyjazdów, na których rodzice nie tylko realizowali przewidziany program warsztatów, ale również w wolnym czasie po warsztatach mieli możliwość wymieniać się z innymi uczestnikami własnymi doświadczeniami rodzicielskimi jak również zintegrować się z grupą rodziców i w sposób konstruktywny spędzić z nimi wolny czas. W programie wzięło **udział 24 rodziców**.

W 2022 r. prowadzone były również stacjonarnie zajęcia edukacyjne dla rodziców pod nazwą „Edu-Gadki”. Spotkania odbywały się w GOPS (w sali OSP), raz w miesiącu od kwietnia do grudnia. Omawiano na nich bieżące trudności rodzicielskie oraz metody i techniki rozwiązywania tych trudności. Spotkania miały charakter spotkań otwartych i uczestniczyło w nich 60 rodziców.

Asystenci rodziny w 2022 roku w ramach swej pracy prowadzili również z rodzinami z terenu gminy Siechnice warsztaty świąteczne wielkanocne i bożonarodzeniowe, podczas których to przeprowadzono zajęcia integrujące członków rodziny w gronie innych rodzin ze środowiska lokalnego i modelowano członkom rodzin sposoby w jakich można spędzać aktywnie i kreatywnie wolny czas przy tym pielęgnując tradycje świąteczne. W warsztatach wzięło udział **50 osób**.

Asystenci Rodziny w okresie bożonarodzeniowym koordynowali również zbiórki artykułów spożywczych, odzieży, zabawek, środków czystości, artykułów szkolnych, pokarmu dla psów i kotów, które zostały przekazane najbardziej potrzebującym rodziną i seniorom z terenu gminy Siechnice. W organizację zbiórki zaangażowana była Szkoła Podstawowa Nr 1 w Siechnicach, Przedszkole Publiczne w Siechnicach im. św. Jana Pawła II i Przedszkole Publiczne w Żernikach Wrocławskich.

Od marca 2022 r. asystenci rodziny zaangażowali się również w działania na rzecz uchodźców, w tym wspierali i opiekowali się rodzinami umieszczonymi w Punktach Informacji Turystycznej na Mokrym Dworze oraz w Trestnie.

2.1.3. Specjalistyczne poradnictwo dla osób starszych i z niepełnosprawnościami

W ramach działań Punktu Konsultacyjnego przy GOPS udzielana była pomoc dla seniorów i rodzin osób z niepełnosprawnościami. Niestety dane te nie są wydzielone. W ocenie specjalistów Punktu ok 20% porad było skierowanych do seniorów a 5% do osób z niepełnosprawnościami oraz członków ich rodzin.

Bardzo dużo rodzin korzysta z porad prawnych w zakresie orzeczeń o niepełnosprawności oraz stopnia niepełnosprawności.

Cel operacyjny 2

2.2. Rozwój usług o charakterze opiekuńczym dla niesamodzielnych osób starszych i osób z niepełnosprawnościami

Zadania

2.2.1. Zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych z zaburzeniami psychicznymi.

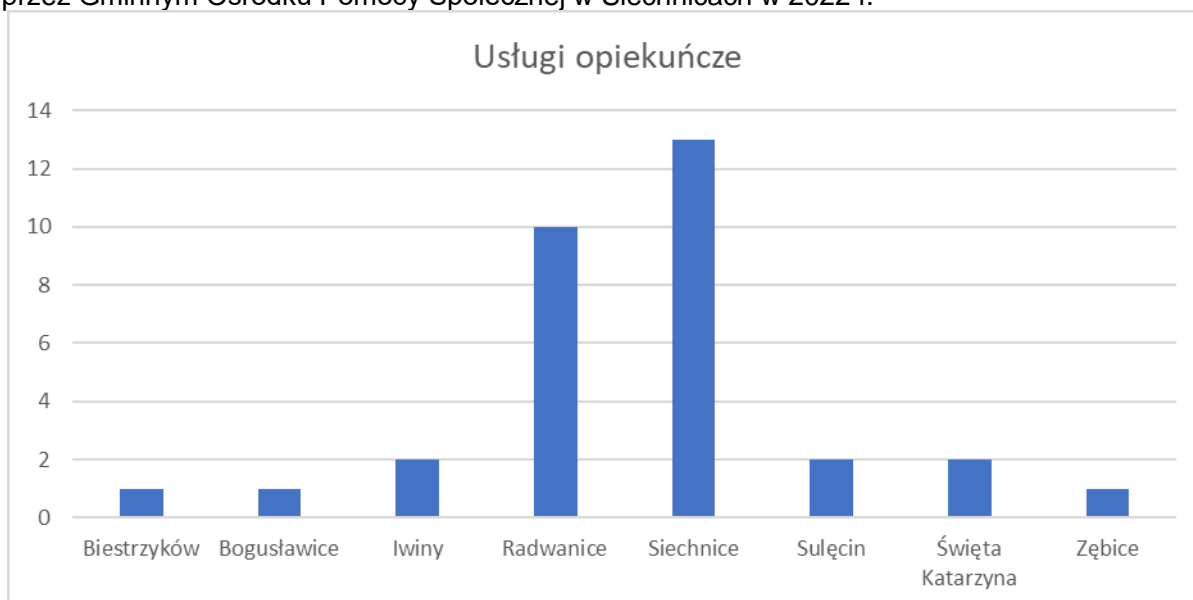
Dla **32 osób świadczone były usługi opiekuńcze** w miejscu zamieszkania. Liczba osób korzystających z tej formy wsparcia – opieki w miejscu zamieszkania oraz opieki instytucjonalnej stała się rośnie. W większości są to osoby samotne biologicznie lub społecznie (brak jest możliwości pomocy lub zainteresowania i kontaktu ze strony najbliższych).

Tabela 6. Podział ze względu na miejscowości, w których realizowane są usługi opiekuńcze przez Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2022 r.

Miejscowość	Liczba osób
Biestrzyków	1
Bogusławice	1
Iwiny	2
Radwanice	10
Siechnice	13
Sulęcín	2
Święta Katarzyna	2
Zębice	1

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Wykres 3. Podział ze względu na miejscowości, w których realizowane są usługi opiekuńcze przez Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2022 r.

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Program „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”

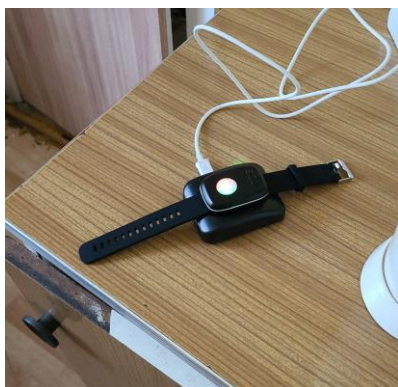

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach kontynuował w 2022 r. przygotowany przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej program wspierający ochronę zdrowia i życia osób powyżej 65 roku życia „Korpus Wsparcia Seniora”.

Program jest kontynuacją Programu „Wspieraj Seniora” realizowanego w latach 2020-2021. Celem programu jest zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej, mających problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia oraz prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej pomocy. W roku 2022 na program składały się dwa moduły. W ramach modułu pierwszego pracownicy socjalni odwiedzali seniorów i udzielali im potrzebnego wsparcia.

Z kolei moduł drugi polegał na wdrożeniu usługi **teleopieki**, która wiąże się z udostępnieniem seniorom opasek bezpieczeństwa. Opaska jest produktem medycznym wyposażonym w jeden przycisk SOS, czujnik upadku i czujnik zdjęcia opaski oraz lokalizator GPS. W sytuacji zagrożenia, po wciśnięciu przez seniora przycisku SOS, zgłasza się ratownik medyczny, który poprzez rozmowę z seniorem oraz korzystając z przekazanych wcześniej do telecentrum informacji o stanie zdrowia i przyjmowanych przez seniora lekach rozeznaje sytuację i podejmuje decyzję o wezwaniu pogotowia i poinformowaniu rodziny lub innej osoby wytypowanej w porozumieniu z seniorem przez GOPS.

W roku 2022 z programu „Korpus Wsparcia Seniora” z w gminie Siechnice z modułu pierwszego skorzystało **95 osób**, natomiast w ramach modułu drugiego wsparciem objęto **55 osób**, przy czym jednocześnie z usługi teleopieki korzystało nie więcej niż 40 osób.

Zdjęcie wykonane przez GOPS

2.2.2. Utworzenie Dziennego Domu Pobytu

Zadanie w 2022 roku nie było realizowane.

2.2.3. Zapewnienie opieki wytchnieniowej opiekunom osób zależnych

Program OPIEKA WYTCNIENIOWA – POBYT DZIENNY

Podobnie jak w roku poprzednim, w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa – edycja 2022. Pobyt dzienny” w gminie Siechnice realizowano usługi opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania osób z niepełnosprawnością.

Celem projektu było zwiększenie dostępności usługi opieki wytchnieniowej poprzez wsparcie członków rodzin i opiekunów lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi.

Usługi opieki wytchnieniowej świadczone były przez opiekunów osób niepełnosprawnych, w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością na czas nieobecności rodzina/opiekuna w godzinach między 6.00 a 22.00, od poniedziałku do niedzieli. Liczba przyznanych godzin wsparcia zależała od potrzeb beneficjentów oraz od możliwości organizacyjnych (realna możliwość świadczenia usług w wymaganym wymiarze i w trybie) i przyznanych środków z budżetu państwa.

Realizatorem Programu był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, który zatrudnił na umowę zlecenie **12 osób** pełniących funkcję opiekunów osób z niepełnosprawnościami,

Usługi opieki wytchnieniowej zrealizowano na rzecz **15 osób** (7 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności i 8 osób dorosłych z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniami równoważnymi) w wymiarze **3 428 godzin**, co stanowi blisko sześciokrotny wzrost względem roku poprzedniego.

2.2.4. Zapewnienie opieki w placówkach całodobowego pobytu

W 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach udzielił pomocy **9 osobom w kryzysie bezdomności**. Osoby w kryzysie bezdomności mogą skorzystać z tymczasowego schronienia w ogrzewalniach, noclegowniach i schroniskach. Pobyt

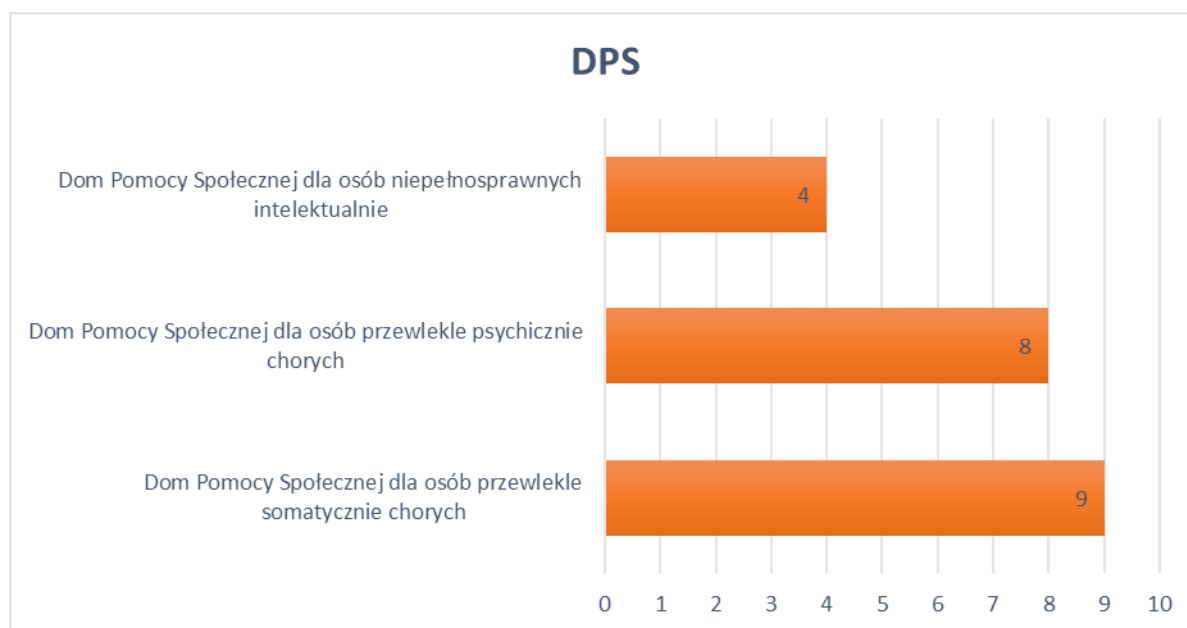
w ogrzewalni i noclegowni pozostaje nieodpłatny. Natomiast pobyt w schronisku jest już odpłatny na zasadach określonych w uchwale. W roku 2022 sfinansowano pobyt w schronisku 3 osobom. Pomoc świadczona przez Ośrodek to nie tylko wsparcie rzeczowe i finansowe, ale również zapewnienie opieki osobom, które ze względu na stan zdrowia samodzielnie nie mogą należycie funkcjonować w środowisku lub z uwagi na sytuację rodzinną są tej opieki pozbawione. W 2022 r. Ośrodek finansował pobyt w **placówkach całodobowego pobytu (DPS) dla 21 osób.**

Tabela 7. Podział ze względu na rodzaj placówki całodobowego pobytu, w której przebywają osoby skierowane przez Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2022 r.

Rodzaj placówki ze względu na posiadane schorzenie	Ilość osób przebywających
Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych	9
Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych	8
Dom Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	4

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Wykres 4. Podział ze względu na rodzaj placówki całodobowego pobytu

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Cel operacyjny 3

2.3. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami

Zadania

2.3.1. Utworzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej

2.3.2. Utworzenie środowiskowego Domu Samopomocy

W 2022 r. Gmina Siechnice nie utworzyła placówki WTZ ani ŚDS. Prowadzone są rozmowy z Powiatem Wrocławskim o utworzeniu w tej części powiatu nowej placówki ŚDS dla gmin: Długoleka, Czernica, Siechnice, Żórawina.

Cel operacyjny 4

2.4. Rozwój i poprawa jakości usług ochrony zdrowia dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami

Zadania

2.4.1. Profilaktyka zdrowotna i promocja zdrowia

Zespół Opieki Zdrowotnej w Świętej Katarzynie w 2022 r realizowała zadania wynikające z obowiązujących przepisów.

Dane statystyczne:

- liczba seniorów zadeklarowanych do lekarza POZ w 2022 roku to – 3.849 osób;
- liczba porad specjalistycznych w 2022 roku to – 14.811 osoby;
- liczba porad POZ w 2022 roku to – 88.447 osoby;
- liczba zabiegów rehabilitacyjnych to – 59.271 osób;
- liczba zabiegów reh. dla pacjentów ze znacznym stopniem niepełnosprawności to - 10.537.

Ponadto w 2022 roku podjęte były dodatkowe działania prowadzone cyklicznie przez Pielęgniarki Środowiskowe. Działania te polegały na zorganizowaniu zbiórki żywności, środków czystości oraz innych potrzebnych seniorom produktów, i dostarczeniu przygotowanych paczek w okresie przedświątecznym. Dostarczono ok 50 paczek. Pielęgniarki Środowiskowe prowadziły również edukację opiekunów Seniorów .

2.4.2. Rozwój kompleksowej opieki geriatrycznej

Zakład Opieki zdrowotnej zatrudnia lekarza pracującego w Szpitalu im. Falkiewicza we Wrocławiu- Brochowie. Lekarz zdał egzamin specjalizacyjny i uzyskał tytuł specjalisty geriatry, co pozwala mu wykorzystywać wiedzę w gabinecie podczas wizyt lekarskich seniorów.

2.4.3. Edukacja opiekunów osób starszych i osób z niepełnosprawnościami w zakresie ochrony zdrowia

W ramach tego zadania prowadzona jest edukacja seniorów, osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin w zakresie ochrony zdrowia. Lekarze w Przychodniach, pielęgniarki środowiskowe w środowisku prowadzą stałą edukację i pogadanki w zakresie profilaktyki zdrowotnej.

III Cel strategiczny

3. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym dotyczącym osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami

Cel operacyjny 1

3.1. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień

Zadania

3.1.1. Włączenie osób starszych i osób z niepełnosprawnościami w działania w zakresie profilaktyki uzależnień

3.1.2. Wsparcie osób starszych i osób z niepełnosprawnościami z rodzin, w których występuje problem uzależnień

W 2023 r. w 2 sołectwach Kotowice, Radwanicach prowadzone były działania informacyjne dotyczące profilaktyki uzależnień dla seniorów. Szczegółowy opis znajduje się w pkt 3.3.1.

3.1.3 Przeciwdziałanie uzależnieniom osób starszych i osób z niepełnosprawnościami

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rozpatruje wnioski w zakresie uzależnień od alkoholu. Do Komisji wnioski składane są przez rodziny, społeczność lokalną oraz instytucje (m.in. GOPS, Policja). W 2021 roku do GKRPA zgłoszono 5 osób starszych w związku z podejrzeniem nadużywania napojów alkoholowych w tym: 3 K i 2 M.

Komisja prowadzi rozmowy w zakresie zmotywowania do podjęcia leczenia, proponuje wizyty konsultacyjne ze specjalistą Punktu Konsultacyjnego lub kieruje do placówek leczenia odwykowego. W przypadku braku zgody na w/w działania kieruje do Sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego w warunkach ambulatoryjnych lub zamkniętych.

Cel operacyjny 2

3.2. *Przeciwdziałanie przemocy w rodzinach osób starszych i osób z niepełnosprawnościami*

Zadania

3.2.1. *Działania profilaktyczne i informacyjne dotyczące przemocy w rodzinie wśród seniorów starszych i osób z niepełnosprawnościami*

3.2.2. *Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wobec osób starszych i osób z niepełnosprawnościami*

W 2022 r. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Siechnice prowadził Procedury „Niebieskie Karty” w ramach których wsparcie objęto 25 osób starszych doświadczających przemocy w tym 18 K i 7 M. Ponadto osoby starsze były również podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie. Wobec 6 osób wszczęta była Procedura w tym 1K i 5 M. W ramach prowadzonych w 2022 r. Procedur 1 osoba niepełnosprawna, nieletnia doświadczała przemocy w rodzinie.

Cel operacyjny 3

3.3. *Zapewnienie bezpieczeństwa osobom starszym i osobom z niepełnosprawnościami*

Zadania

3.3.1. *Kampanie informacyjno-edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa seniorów*

Na terenie Gminy Siechnice w 2022 r. prowadzone były zadania w zakresie działań prewencyjnych oraz pomocowych kierowanych do osób starszych i niepełnosprawnych, w oparciu o wytyczne Komendanta Wojewódzkiego Policji we Wrocławiu, w rejonach odpowiedzialności terytorialnej, realizowane przez dzielnicowych Komisarjatu Policji w Siechnicach.

Policjanci prowadzili działania ukierunkowane na inicjowanie przedsięwzięć informacyjnych, mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa seniorów oraz osób niepełnosprawnych. W ramach prowadzonych akcji służby Policji, w tym przede wszystkim dzielnicowi, nawiązywały kontakt z przedstawicielami kościołów, stowarzyszeń oraz członkami środowisk senioralnych, w celu systematycznego przekazywania informacji o aktualnym zagrożeniu przestępczością. W wyniku prowadzonych czynności, wystosowano szereg apeli, w których wskazywano zagrożenie wobec osób wymagających opieki oraz sposobów i możliwości działania w celu ich ograniczenia. Przekazywano również potrzebę niezwłocznego informowania Policji w przypadku wystąpienia zagrożeń lub wszelkiego rodzaju przestępstw. Działania w przedmiotowym zakresie prowadzone były również w związku z odnotowanym okresowym wzrostem ilości oszustw na tzw. legendę. Przystępczość tego typu dotyka w znacznej

części osoby starsze i wymagające opieki. Do działań mających na celu ograniczenie tego typu zdarzeń zaangażowano również służby obchodowe.

Dzielnicy prowadzą szeroko zakrojoną akcję prewencyjną, nawiązywali kontakty robocze z korporacjami oraz kierowcami taksówek. Zgodnie z otrzymanymi wytycznymi, kierowcom zwracano uwagę na potrzebę zachowania odpowiedzialnej postawy społecznej i właściwej reakcji w sytuacjach wskazujących na możliwość popełnienia przestępstwa, w szczególności na osobach starszych i niepełnosprawnych.

W 2022 roku kontynuowany był Projekt **STREFA SENIORÓW I OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI**

Uczestnikami programu były osoby starsze w wieku 60+ oraz osoby z niepełnosprawnościami w każdym wieku mieszkające na terenie Gminy Siechnice. Od wielu lat instytucje samorządowe, organizacje pozarządowe oraz prywatne osoby podejmują działania na rzecz osób starszych oraz z niepełnosprawnościami. Realizowane są działania mające na celu wsparcie w codziennych czynnościach oraz aktywizację w społeczności lokalnej. Okres pandemii i związana z nim izolacja spowodowała, że wiele z tych osób potrzebujących szczególnego zainteresowania, nie mogło korzystać z dostępnych dotychczas form wsparcia. Powodowało to frustrację, poczucie odrzucenia i niejednokrotnie doprowadziło do stanów lękowych i depresji. Efektem niepewności, strachu związanego z pandemią było również sięganie po różnego rodzaju używki. W sytuacji pandemicznej nie radzili sobie również członkowie rodzin seniorów i osób z niepełnosprawnościami. Pozostawieni „sami sobie” często nie radzili sobie psychicznie z zaistniałą sytuacją. Doprowadzało to do poczucia bezradności ale też złości, co niejednokrotnie wiązało się ze stosowaniem przemocy wobec osób zależnych.

Chcąc wyjść naprzeciw tym problemom pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach opracowali program „Strefa Seniorów i Osób z Niepełnosprawnościami”. Program ten wpisuje się w zadania Strategii Wsparcia Osób Starszych i Osób z Niepełnosprawnościami w Gminie Siechnice na lata 2021-2027.

Celem projektu było:

- 1) upowszechnienie informacji na temat instytucji świadczących pomoc i wsparcie osobom starszym i z niepełnosprawnościami oraz ich rodzinom a także o formach świadczonych usług;
- 2) aktywizacja osób starszych i z niepełnosprawnościami;
- 3) podniesienie świadomości wśród osób starszych, niepełnosprawnych i ich rodzin na temat zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych;
- 4) upowszechnienie wśród osób starszych i z niepełnosprawnościami informacji na temat zagrożeń płynących ze stosowania przemocy oraz możliwości uzyskania pomocy i wsparcia w sytuacjach kryzysowych na terenie gminy, sąsiednich gmin oraz powiatu;

- 5) poprawa sytuacji osób doświadczających przemocy poprzez zwiększenie świadomości istoty problemu oraz możliwości uzyskania pomocy;
- 6) uwrażliwienie i zmotywowanie mieszkańców i służby do podejmowania działań na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych mających na celu poprawę jakości życia.

Do współpracy zaproszeni zostali:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy w rodzinie w Gminie Siechnice,
- Komisariat Policji w Siechnicach,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siechnicach,
- sołectwa Gminy Siechnice,
- Straż Miejska,
- Urząd Miejski w Siechnicach,
- Centrum Kultury w Siechnicach,
- Zespół Opieki Zdrowotnej,
- organizacje pozarządowe,
- lokalni przedsiębiorcy, osoby prywatne.

W ramach realizacji projektu zrealizowane zostały następujące **działania informacyjno – edukacyjne**. Przeprowadzono spotkania w świetlicach wiejskich w Kotowicach i Radwanicach z seniorami i osobami z niepełnosprawnościami. W spotkaniach oprócz pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej uczestniczyli również przedstawiciele: Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie w Gminie Siechnice, Zespołu Opieki Zdrowotnej w Świętej Katarzynie oraz funkcjonariusze Komisariatu Policji w Siechnicach. Głównym tematem spotkań było uwrażliwienie seniorów na sytuacje, w których można stać się ofiarą przestępstwa oraz przekazanie informacji (na przykładzie krótkich filmików) jak postępować w przypadku zagrożenia ze strony przestępców, którzy wykorzystują łatwowierność osób starszych. Seniorzy uzyskali również informacje o formach pomocy i wsparcia z jakich mogą skorzystać w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, jak reagować na przemoc w najbliższym otoczeniu, jak dbać o zdrowie, a także o tym czym można, a czym nie wolno palić w piecu oraz obowiązek dbania o porządek na własnej posesji. Spotkania odbyły się w miłej atmosferze, na zakończenie spotkania seniorzy otrzymali w prezencie glukometry do pomiaru cukru oraz ulotki informacyjne.

Udział w spotkaniach wzięła grupa **40 mieszkańców**.

3.3.2. Upowszechnienie akcji *Koperta Życia*

Wzorem innych gmin Gmina Siechnice postanowiła przystąpić do akcji społecznej zwanej „**Kopertą Życia**”. Akcja prowadzona jest od 2018 roku i ma na celu uświadomienie, jak ważne są dokładne informacje na temat naszego zdrowia, w przypadku gdy znajdziemy się w stanie zagrożenia życia lub zdrowia. Akcja skierowana jest przede wszystkim do osób

w podeszłym wieku, przewlekle chorych, niepełnosprawnych, a w szczególności samotnych. Koperta Życia umożliwia ratownikom medycznym szybki dostęp do informacji na temat stanu zdrowia osoby wymagającej zabezpieczenia medycznego.

Osoby objęte projektem otrzymały specjalnie przygotowane pakiety składające się z:

- koperty foliowej-strunowej (format A5) odpowiednio zabezpieczonej do trwałego przechowywania w lodówce,
- karty informacyjnej, format A4;
- magnes na lodówkę z informacją „Tu znajduje się koperta życia”
- naklejka informacyjna do umieszczenia w dowolnym miejscu (np. na drzwiach).

W takiej Koperce powinny się znaleźć najważniejsze informacje dotyczące zdrowia seniora, przyjmowanych leków oraz kontakt do rodziny/opiekunów. Dzięki umożliwieniu szybkiego dotarcia do kluczowych informacji o stanie zdrowia seniora wszystkie służby pomocowe, ale przede wszystkim ratownicy medyczni będą mogli skorzystać z pewnej informacji o stanie zdrowia osoby, do której zostali wezwani. Z takim zabezpieczeniem dokumentacyjnym, seniorzy będą mogli czuć się bezpieczniej, a udzielona pomoc skuteczniejsza. Pakiet z takimi informacjami powinien być przechowywany w lodówce, czyli miejscu, które z reguły znajduje się w każdym domu i zarazem jest łatwo dostępne. Na zewnętrznych drzwiach lodówki koniecznie trzeba przykleić naklejkę „Tu jest Koperta Życia”.

Zakupione w ramach projektu zestawy były i będą dystrybuowane wśród seniorów w wieku emerytalnym przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach. Karta informacyjna powinna zostać wypełniona przez Seniora w zakresie danych osobowych wraz z podaniem kontaktu do osób najbliższych. Część medyczną – diagnozę, przyjmowane leki oraz inne ważne informacje o stanie zdrowia wypełnia lekarz pierwszego kontaktu. W tym zakresie konieczna jest ścisła współpraca z NZOZ w Świętej Katarzynie.

W 2022 r. wydano ok **100 szt.** druków Kopert Życia.

Cel operacyjny 4

3.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu

Zadania

3.4.1. Szkolenia i warsztaty wzmacniające kompetencje osób starszych w zakresie posługiwania się nowymi technologiami

W 2022 w ramach Projektu **STREFA SENIORÓW I OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI** realizowany był bezpłatny kurs komputerowy od podstaw dla 10 chętnych seniorów 60+ (mężczyzn i kobiet). Kurs realizowany był na przestrzeni trzech miesięcy, tj. wrzesień, październik i listopad w godzinach popołudniowych w ośmiu dwugodzinnych spotkaniach w GOPS. W trakcie szkolenia seniorzy mieli możliwość w teorii i praktyce, z pomocą

wykwalifikowanego szkoleniowca i przy użyciu pomocy wizualnych oraz udostępnionych notebooków nauczyć się korzystania z podstawowych funkcji Internetu. Seniorzy otrzymali również pomoce dydaktyczne w postaci torby, pendriv'a, notatnika i długopisu. W szkoleniu komputerowym dla osób 60+ realizowanym na przestrzeni trzech miesięcy, uczestniczyło **10 osób** (seniorów).

Projekt zaplanowany jest do cyklicznej realizacji w kolejnych latach i będzie wzbogacany według zapotrzebowania wynikającego z potrzeb osób będących odbiorcami programu, obejmując zgłaszane przez nich problemy, jak również uwzględniając spostrzeżenia realizatorów.

3.4.2. Dostosowanie stron internetowych do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami

Wszystkie instytucje mają obowiązek dostosowania stron do osób niepełnosprawnych. Również gminne jednostki i podmioty użyteczności publicznej dostosowały lub są na etapie dostosowywania dostępności.

IV Cel strategiczny

4. Rozwój oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami

Cel operacyjny 1

4.1. Rozwój oferty sportowo-rekreacyjnej

Zadania

4.1.1. Zajęcia psychofizyczne i ogólnorozwojowe dla seniorów

4.1.2. Rozwijanie działań w zakresie wyjazdów i wycieczek dla seniorów

Cel operacyjny 2

4.2. Rozwój i poprawa dostępności oferty edukacyjnej i kulturalnej

Zadania

4.2.1. Rozwój oferty spotkań i warsztatów edukacyjnych dla seniorów

4.2.2. Realizacja warsztatów i działań kulturalnych i muzealno-teatralnych

4.2.3. Rozwój dedykowanych seniorom działań bibliotecznych

4.2.4. Wsparcie rozwoju chórów senioralnych

Cel operacyjny 3

4.3. Organizacja wydarzeń dedykowanych osobom starszym i osobom z niepełnosprawnościami

Osoby starsze, w wieku emerytalnym, stanowią coraz większą część polskiego społeczeństwa. Również w naszej gminie grono 60+ z roku na rok się powiększa. Część z tych osób poszukuje miejsc i okazji do integracji, chcą aktywnie spędzać czas, chcą się uczyć nowych rzeczy lub rozwijać swoje hobby. Generuje to potrzebę realizowania działań na rzecz seniorów, jak również stałego poszerzania oferty o aktywności skierowane do seniorów. Centrum Kultury w Siechnicach podejmuje szereg działań, by oferta dla seniorów była stale dostępna i by spełniała oczekiwania.

Senior to w szerokim rozumieniu osoba w wieku 60 lat i więcej. Działania na rzecz takiej osoby obejmują usługi w zakresie aktywności ruchowej, oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej w zależności od potrzeb stwierdzonych w środowisku lokalnym. W ramach działań udostępniana jest seniorom przestrzeń pozwalająca na aktywne spędzanie wolnego czasu, a także zaktywizowanie i zaangażowanie seniorów w działania kulturalno – rozrywkowe.

Działania na rzecz seniorów obejmują cztery główne obszary:

1. integrację,
2. ruch,
3. edukację,
4. rozrywkę

W ramach działań na rzecz seniorów Centrum Kultury w Siechnicach podejmuje różnego rodzaju współpracy z lokalnymi stowarzyszeniami oraz instytucjami. Głównym współpracownikiem w realizacji projektów, dzięki którym pozyskiwane są fundusze, jest Stowarzyszenie Aktywni Seniorzy Gminy Siechnice. Przy realizacji zadań dla seniorów Centrum współpracuje również z jednostkami pomocniczymi Gminy, pozostałymi jednostkami – GOPS, Policja, ZOZ, szkoły i przedszkola itp.

Tabela 8 . Działania Centrum Kultury w ramach Polityki Senioralnej w 2022 r.

Działania CK dla seniorów /realizacje cykliczne/projekty/ współpraca z jednostkami i stowarzyszeniami/warsztaty/realizacje itp./ 2022 w ramach realizacji zadań Polityki Senioralnej					
L.p.	termin realizacji, czas trwania	krótki opis realizacji	Ilość uczestników/jednorazowo/cyklicznie	klub/miejscowość/miejscie realizacji/zasięg/dostępność	uwagi (odpłatnie, nieodpłatnie ,kwota wstępu)
1	styczeń-listopad 2022	Radość Życia projekt realizowany przy współpracy ze Stowarzyszeniem Aktywni Seniorzy Gminy Siechnice. Cykl warsztatów gimnastycznych, warsztatów jogi i relaksacji, warsztatów tanecznych, kreatywnych oraz obchody Gminnych Dni Seniora.	ilość uczestników podana w realizacjach	Placówki Centrum Kultury, zasięg gminny	nieodpłatne
2	styczeń-listopad 2022	Aktywny Senior projekt realizowany przy współpracy ze Stowarzyszeniem Aktywni Seniorzy Gminy Siechnice oraz Powiat Wrocławski. Projekt skierowany do seniorów zamieszkujących Powiat Wrocławski. Cykl warsztatów ruchowych z zakresu jogii relaksacji.	ilość uczestników podana w realizacjach	Placówki Centrum Kultury, zasięg powiatowy	nieodpłatne
3	2022(z wyłączeniem VII, VIII)	Joga dla seniorów	25	Siechnice , klub Relaks, zasięg gminny	częściowa odpłatność/ dofinansowanie CK
4	2022(z wyłączeniem VII, VIII)	Gimnastyka dla seniorów	36	Siechnice , klub Relaks, zasięg gminny	nieodpłatne
5	2022(z wyłączeniem VII, VIII)	Joga dla seniorów	20	Radwanice, klub Stońce, zasięg gminny	częściowa odpłatność/ dofinansowanie CK
6	2022(z wyłączeniem VII, VIII)	Joga dla seniorów	20	Św. Katarzyna, klub Tęcza, zasięg gminny	częściowa odpłatność/ dofinansowanie CK
7	2022(z wyłączeniem VII, VIII)	Gimnastyka dla seniorów	20	Żerniki Wr., klub Kuźnia, zasięg gminny	częściowa odpłatność/ dofinansowanie CK
8	2022(z wyłączeniem VII, VIII)	Ogólnousprawniająca dla seniorów	20	Radwanice, klub Stońce, zasięg gminny	odpłatnie
9	2022(z wyłączeniem VII, VIII)	Warsztaty malowania akwarelą dla seniorów	6	Radwanice, klub Stońce, zasięg lokalny	materiały koszt uczestniczek
10	od IX-XII.2022	Zajęcia teatralne dla seniorów	8	Siechnice , klub Relaks, zasięg gminny	nieodpłatne
11	od IX-XII.2022	Gimnastyka dla seniorów	20	Żerniki Wrocl, klub Kuźnia, zasięg gminny	nieodpłatne
12	od IX-XII.2022	Zajęcia z rękodzieła	8	Żerniki Wrocl, klub Kuźnia, zasięg gminny	częściowa odpłatność/ dofinansowanie CK
13	od IX-XII.2022	Zajęcia z rękodzieła	5	Św. Katarzyna, klub Tęcza, zasięg gminny	częściowa odpłatność/ dofinansowanie CK

14	15.01.2022	Zabawa taneczna dla seniorów	60	Siechnice , klub Relaks, zasięg gminny	nieodpłatne
15	12.04.2022	Spotkanie seniorów i nabór do Rady Seniorów z Powiatu -1 etap	22	Siechnice , klub Relaks, zasięg gminny	nieodpłatne
16	20.04.2022	Spotkanie seniorów i nabór do Rady Seniorów z Powiatu - 2 etap	20	Siechnice , klub Relaks, zasięg gminny	nieodpłatne
17	20-21.05.2022	Gimnastyka ogólnousprawniająca dla seniorów	10	Siechnice , klub Relaks, zasięg gminny	nieodpłatne
18	2.07.2022	Rodzinne grillowanie Seniorów piknik w Twardogórze	54	Radwanice, klub Stońce, zasięg gminny	koszt własny uczestników
19	20.08.2022	Muzyczne karty wspomnień- koncert Dixi Tiger Band. Najpiękniejsze utwory muzyki filmowej-projekt Powiat Wrocławski-Aktywni Seniorzy Gminy Siechnice	80	Siechnice , klub Relaks, zasięg powiatowy	nieodpłatne
20	31.08.2022	Mobilny punkt informacyjny - konsultacje	18	Siechnice , klub Relaks, zasięg gminny	nieodpłatne
21	16.09.2022	Wykład oraz indywidualne porady dla seniorów w temacie " Prawo spadkowe"	16	Siechnice , klub Relaks, org.Powiat Wrocławski	nieodpłatne
22	24.09.2023	Wycieczka do Nysy dla seniorów w ramach projektu "Radość Życia"	20	Siechnice , klub Relaks, zasięg gminny	nieodpłatne
23	26.09.2022	Gminne Dni Seniora- uroczysta inauguracja , program artystyczny oraz słodki poczęstunek.	80	Siechnice , klub Relaks, zasięg gminny	nieodpłatne
24	28.09.2022	Spotkanie edukacji o bezpieczeństwie i jak im zapobiegać. (ZOZ Święta Katarzyna, Komisariat Policji w Siechnicach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach)	30	Radwanice, klub Stońce, zasięg gminny	nieodpłatne
25	28.09.2022	Wystawa prac rękodzielniczych oraz warsztat tworzenia kwiatów z surowców wtórnych przygotowany przez Powiatowy Klub Seniora w Kątach Wrocławskich	12	Siechnice , klub Relaks, zasięg gminny	nieodpłatnie
26	28.09.2022	Warsztaty z projektu dla Seniorów "Las w słoiku"	10	Radwanice, klub Stońce, zasięg gminny	nieodpłatnie
27	30.09.2022	Wycieczka do huty szkła Julia w Piechowicach dla seniorów w ramach projektu "Radość Życia" Aktywni Seniorzy Gminy Siechnice	30	Siechnice , klub Relaks, zasięg gminny	nieodpłatnie
28	01.10.2022	Na zakończenie obchodów Gminnych Dni Seniora zabawa taneczna z poczęstunkiem dla seniorów w ramach projektu "Radość Życia"	80	Siechnice , klub Relaks, zasięg gminny	nieodpłatne
29	4,10,17,24.10.2022	Warsztaty dla Seniorów - rękodzieło - krosno.	20	Radwanice, klub Stońce, zasięg gminny	nieodpłatne
30	07.10.2022	Prelekcja dla seniorów "Szczepienia przeciw grypie 2022.	35	Siechnice , klub Relaks, zasięg gminny	nieodpłatne
31	7.10.2022	Seniorzy z Siechnic i Radwanic wyruszyli na grzybobranie w lasy twardogórskie. Po grzybobraniu odbył się piknik.	46	Radwanice, klub Stońce, zasięg gminny	koszt własny uczestników
32	20.10.2022	"Las w słoiku", warsztat dla seniorów	10	Kotowice, świetlica, zasięg lokalny	nieodpłatne

33	03.11.2022	Prelekcja dla seniorów dotycząca programów wspierających dla seniorów proponowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	25	Siechnice , klub Relaks, zasięg gminny	nieodpłatne
34	22.10.2022	Bal Seniora. Coroczna zabawa z okazji obchodów Dnia Seniora dla mieszkańców gminy.	60	Radwanice, klub Słońce, zasięg gminny	koszt własny uczestników
35	18.11.2022	Zabawa taneczna	70	Siechnice , klub Relaks, zasięg gminny	nieodpłatne
36	23.11.2022	Spotkanie integracyjne, międzypokoleniowe - przedstawienie programu artystycznego przygotowanego przez dzieci z Przedszkola Publicznego nr 1 w Siechnicach, występ zespołu Kantata, słodki poczęstunek	45	Siechnice , klub Relaks, zasięg gminny	nieodpłatne
37	25.11.2022	Finał projektu międzypokoleniowego "Ciepłe myśli, ciepłe dźwięki" koncert. Mecenas projektu Grupa PGE Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich Kogeneracja S.A	120	Siechnice , klub Relaks, zasięg gminny	nieodpłatne
38	01.12.2022	Prelekcja i warsztat dla seniorów "Walizka medyczna, opaska ratunkowa"	25	Siechnice , klub Relaks, org.Powiat Wrocławski	nieodpłatne
39	10.12.2022	I Spotkanie aktywujące Seniorów zorganizowane przez Radę Osiedla. Koncert w wykonaniu Anny Szul i Waldemara Maszynskiego	39	Św. Katarzyna, klub Tęcza, zasięg lokalny	nieodpłatne
			1225		

Źródło: Na podstawie danych Centrum Kultury w Siechnicach

Zadania

4.3.1. Organizacja obchodów Gminnego Dnia Seniora

1) W ramach działań Centrum Kultury:

W 2022 roku obchody Gminnego Dnia Seniora zostały ustalone na 26.09-2.10.2022r. W tym czasie wszystkie instytucje realizowały działania na rzecz seniorów w swoich placówkach, sołectwach na terenie gminy. Przygotowane były plakaty informacyjne, które umieszczono na stronach internetowych instytucji, gminy i w sołectwach na tablicach ogłoszeń.

W dniach 26/09-02/10/2022 odbyły się Gminne Dni Seniora współorganizowane przez Centrum Kultury w Siechnicach, Stowarzyszenie Aktywni Seniorzy Gminy Siechnice, GOPS Siechnice, ZOZ w Świętej Katarzynie, Policję i Straż Miejską. W ramach tego wydarzenia po uroczystej inauguracji, w której uczestniczyli przedstawiciele władz gminy, seniorzy z Wrocławia wystąpili z etiudą teatralną „Uroki życia”, a w poszczególne dni na seniorów czekały spotkania i warsztaty, m.in. zajęcia psychoruchowe, joga, spotkanie edukacyjne, warsztaty artystyczne „Las w słoiku” i tkania na krośnie, wystawa prac rękodzielniczych z Powiatowego Klubu Seniora, a także potańcówka.

2) W ramach działań GOPS

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował 2 spotkania edukacyjne dla Seniorów wraz z ochroną zdrowia i policją. W ramach Punktu Konsultacyjnego odbywały się porady prawne i psychologiczne, terapeutyczne, prowadzone było poradnictwo socjalne.

3) W ramach działań Policji

Podczas realizacji funkcjonariusze prowadzili działania ukierunkowane na inicjowanie przedsięwzięć informacyjnych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa seniorów oraz osób niepełnosprawnych. W ramach prowadzonej akcji, służby Policji w tym dzielnicowi, nawiązały kontakty z przedstawicielami kościołów, stowarzyszeń oraz członkami środowisk senioralnych, w celu systematycznego przekazywania informacji o aktualnym zagrożeniu przestępczością. W wyniku przeprowadzonych przez nich czynności, wystosowano szereg apeli w których wskazano zagrożenia wobec osób wymagających opieki oraz sposobów i możliwości działania w celu ich ograniczenia. Przekazywano również potrzebę niezwłocznego informowania Policji w przypadku wystąpienia zagrożeń lub wszelkiego rodzaju przestępstw. W działaniach takich wzięło udział 55 osób.

4) W ramach działań ZOZ:

Zespół Opieki Zdrowotnej w tych dniach realizował edukację profilaktyczną dla pacjentów. Wykonywane były nieodpłatnie pomiary ciśnienia, cukru. Pielęgniarka środowiskowa uczestniczyła w spotkaniach dla Seniorów w sołectwach.

1.3.2. Animacja imprez okolicznościowych dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami

4.3.3. Rozwój działań z zakresu międzypokoleniowej integracji

W 2022 CK zrealizowało projekty, dzięki którym pozyskało fundusze na działania dla seniorów:

2. Czas akwarelą malowany – warsztaty (kontynuacja z 2021) malowania akwarelami, realizowane dla trzech grup seniorów w trzech lokalizacjach w gminie: Siechnice, Radwanice, Święta Katarzyna. Warsztaty zakończyły się wystawą prac. W Radwanicach zajęcia malarskie są kontynuowane nawet po zakończeniu projektu.
3. Konwersja cyfrowa domów kultury – kurs umiejętności obsługi tableta „Zdalny Senior”. Zajęcia zrealizowane w oparciu o sprzęt zakupiony w projekcie.
4. Projekt „Radość życia” finansowany przez Gminę Siechnice; zgodnie z umową nr PU/68/2022/NGO. Zrealizowane nagrania czytania bajek dla dzieci przez seniorów. Nagranie zrealizowane dzięki sprzętowi zakupionemu w ramach projektu grantowego „Konwersja Cyfrowa Domów Kultury” dofinansowanego z Funduszy Europejskich, którego operatorem jest Narodowe Centrum Kultury. Montaż: Ziemowit Zalewski
5. Zajęcia w ramach: zadania publicznego pod nazwą Radość Życia Finansowanego ze środków Gminy Siechnice w ramach umowy na realizowanie zadania publicznego nr PU/68/2022/NGO.
6. Warsztaty z zakresu jogi i relaksacji w Siechnicach, działanie realizowane w ramach zadania publicznego pod nazwą Aktywny Senior Finansowanego z środków Starostwa Powiatowego we Wrocławiu w ramach umowy na realizowanie zadania publicznego nr SP-EKS.524.33.2022.S.MP – z dnia 25.03.2022

7. Wydarzenia i realizacje – zajęciach bibliotecznych i klubowych -Narodowe Czytanie, Kawiarenka Poetycka, autorskie – spektakle, Jasełka, zajęcia usprawniające, warsztaty twórcze, Dni Miasta, Dożynki, imprezy cykliczne itp. - realizowane przez Centrum Kultury. CK wspiera seniorów w prowadzeniu kroniki oraz ich facebookowego profilu pod nazwą – Aktywni Seniorzy Gminy Siechnice.
<https://www.facebook.com/AktywniSeniorzyGminySiechnice>

8. Udział w projekcie Lider A4 – Ekorenowacja.

9. Wielopokoleniowy projekt „Ciepłe myśli, ciepłe dźwięki”-Mecenas projektu - Kogeneracja SA. Realizacja projektu dzięki sprzętowi zakupionemu przez Centrum Kultury w Siechnicach - w ramach projektu grantowego "Konwersja Cyfrowa Domów Kultury" dofinansowany z Funduszy Europejskich, którego operatorem jest Narodowe Centrum Kultury. Projekt Ciepłe Myśli Ciepłe Dźwięki, czyli **muzyczna integracja międzypokoleniowa. Muzyka jako łącznik tego, co było, z tym, co jest.** Starsze pokolenia śpiewają piosenki współczesnych artystów, a dzieci i młodzież-piosenki z dawnych lat. A wszystko to w nowych, odmiennych od oryginału, aranżacjach. Muzyka łagodzi obyczaje, integruje ludzi, budzi emocje, a to wydarzenie będzie tego potwierdzeniem. Projekt obejmował warsztaty wokalne oraz koncert finałowy.

Cel operacyjny 4

4.4. Wsparcie rozwoju Klubów Seniora

Zadania

4.4.1. Rozwój działalności Klubów Seniora

Centrum Kultury oferuje także seniorom możliwość realizowania aktywności we własnym gronie. W poszczególnych klubach aktywnie działają organizacje nastawione na osoby starsze:

- Klub Seniora „Sami Swoi” w Klubie Słońce w Radwanicach;
- Klub Seniora „Wrzos” w Klubie Kuźnia w Żernikach Wrocławskich.

W ramach Centrum Kultury funkcjonują również dwa zespoły śpiewacze: „Sami Swoi” oraz „Wrzos”, które skupiają głównie osoby starsze.

4.4.2. Wspieranie tworzenia nowych Klubów Seniora

W tym obszarze w 2022 r. działania nie były realizowane.

V Cel strategiczny

5. Wieloaspektowe wsparcie aktywności związanej z działaniami na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnościami

Cel operacyjny 1

5.1. Upowszechnianie wiedzy o dostępnej ofercie dla osób z niepełnosprawnościami i seniorów

Zadania

5.1.1. Opracowanie i dystrybucja materiałów informacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami i seniorów

5.1.2. Utworzenie na stronach internetowych zakładki z ważnymi informacjami dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami

Każda z jednostek i instytucji na terenie gminy podejmowała działania na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnościami. Informacje o działaniach zamieszczane były na stronach internetowych jednostek, gminy oraz FB. Ponadto zostały utworzone podstrony na działania w Centrum Kultury oraz GOPS, które będą na bieżąco aktualizowane.

Cel operacyjny 2

5.2. Wsparcie aktywności społecznej i organizacji pozarządowych działających na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnościami

Zadania

5.1.1. Rozwój wolontariatu, usług sąsiedzkich i grup samopomocowych na rzecz wsparcia seniorów i osobom z niepełnosprawnościami.

W ramach zadania młodzież ze szkół podstawowych odwiedzała seniorów w ramach wolontariatu szkolnego. Od wielu lat rozwijany jest przez GOPS wolontariat sąsiedzki realizujący usługi opiekuńcze. Pandemia pokazała jak bardzo ważny jest to obszar wsparcia tych dwóch grup społeczności lokalnej.

5.1.2. Wsparcie organizacji pozarządowych działających na rzecz seniorów i osobom z niepełnosprawnościami

W 2022 r. Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w ramach konkursu dla organizacji pozarządowych dofinansowywał następujące zadania:

1. Nazwa organizacji: *Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Osób Niepełnosprawnych w Siechnicach*

Tytuł zadania: „Działania na rzecz seniorów”

Przedmiot zadania: Integracja seniorów mieszkających na terenie gminy Siechnice poprzez organizację różnego rodzaju aktywności, w tym wycieczek kulturalno-rekreacyjnych, udziału w spotkaniach okazjonalnych z okazji Dnia Kobiet oraz Dnia Matki, Dni Siechnic a także w zajęciach tanecznych.

Kwota: 26.000 złotych

2. Nazwa organizacji: *Stowarzyszenie Aktywni Seniorzy Gminy Siechnice*

Tytuł zadania: „Radość Życia”

Przedmiot zadania: realizacja zajęć psychoruchowych z elementami stretchingu, warsztatów relaksacji, warsztatów artystycznych oraz wycieczek krajoznawczych.

Kwota: 26.000 złotych

3. Nazwa organizacji: *Dolnośląska Fundacja Alzheimerowska*

Tytuł zadania: „Wsparcie Osób Starszych z Zaburzeniami Pamięci Oraz Ich Opiekunów”,

Przedmiot zadania: Przeprowadzenie konsultacji edukacyjno-korekcyjnych dla osób starszych mających problemy z pamięcią oraz opiekunów osób starszych.

Kwota: 12.000,00 złotych

Cel operacyjny 3

5.3. Włączenie seniorów i osób z niepełnosprawnościami w realizację polityki lokalnej

Zadania

5.3.1. Utworzenie Rady Seniorów Gminy Siechnice

5.3.2. Powołanie pełnomocnika Burmistrza ds. osób starszych i osób z niepełnosprawnościami

W 2022 r. została podjęta przez Radę Miejską w Siechnicach w sprawie utworzenia Rady Seniorów Gminy Siechnice oraz nadania jej statutu.

Cel operacyjny 4

5.4. Włączenie seniorów i osób z niepełnosprawnościami w realizację polityki lokalnej

Zadania

5.4.1. Wdrożenie karty Seniora Gminy Siechnice

5.4.2. Podnoszenie kwalifikacji pracowników działających w obszarze wsparcia osób starszych i osób z niepełnosprawnościami

5.4.3. Aktywna współpraca instytucji publicznych na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnościami

Wszystkie służby społeczne działające na terenie Gminy Siechnice bardzo ściśle ze sobą współpracują. W realizacji zadań określonych w niniejszej Strategii współpraca odbywa się z następującymi podmiotami:

1. ZOZ w Świętej Katarzynie,
2. Komisariatem Policji w Siechnicach,
3. Strażą Miejską w Siechnicach,
4. Gminnymi jednostkami oświatowymi,
5. Sołectwami i Radami Osiedli,
6. Wydziałami Urzędu Miejskiego w Siechnicach,
7. NGO,
8. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu,
9. Sądem Rejonowym w Oławie,
10. Prokuraturą Rejonową w Oławie.

Służby te kontaktują się ze sobą w sposób ciągły, w sytuacjach wymagającym zaangażowania i realizacji zadań. Ponadto często organizowane są też spotkania mające na celu omówienie problemów i potrzeb we wspólnych obszarach działań.

Podsumowanie i wnioski:

W 2022 r. większość zaplanowanych w Strategii zadań była realizowana pomimo dużego zaangażowania wszystkich służb w działania na rzecz pomocy Uchodźcom z Ukrainy. Służby dwukrotnie spotkały się aby omówić działania na 2022 rok. Ponadto pozostają w stałym kontakcie w ramach realizowanych zadań, ale też interwencji i zdarzeń losowych.

Koordinator zadań:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Siechnicach

Joanna Bryłkowska-Hehn